

Aanstellingsinstructie Vertrouwenspersoon

Oktober 2024

1. Vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de veiligheid in de kerk benoemt de kerkenraad één of meer gemeenteleden tot Vertrouwenspersoon (VP). Deze benoeming geldt voor een periode van vier jaren. Herbenoeming is mogelijk.
2. De VP is formeel verantwoording schuldig aan de kerkenraad. Dit houdt in dat eenmaal per jaar van de werkzaamheden verslag uitgebracht wordt aan de kerkenraad. In dit verslag worden geen inhoudelijke mededelingen gedaan; er wordt alleen vermeld of en zo ja door hoeveel gemeenteleden de VP is benaderd en hoeveel gesprekken er zijn gevoerd.
3. De VP is neutraal, gaat vertrouwelijk om met de in vertrouwen verstrekte informatie en werkt volledig zelfstandig. Wel is de VP vrij om advies in te winnen bij of overleg te plegen met de (jeugd)pastoraal bezoekers of deskundigen. Bij een dreigende belangenverstremming zal de VP doorverwijzen naar de andere benoemde VP of het Meldpunt Misbruik.
4. De VP kan benaderd worden door leden of ex-leden van de Nederlands Gereformeerde Kerk te Veenendaal.
5. De VP verzorgt de eerste opvang bij klachten die betrekking hebben op seksueel misbruik¹ door hen die binnen de gemeente een functie bekleeden of bekleed hebben² en tijdens het uitoefenen van deze functie zich daaraan schuldig maken of hebben gemaakt.

---

¹ Onder 'seksueel misbruik' wordt verstaan: Een of meerdere uitingen, verbaal of non-verbaal, opzettelijk dan wel onopzettelijk, gewenst dan wel ongewenst, in de vorm van seksuele handelingen en/of seksueel getinte toespelingen of uitnodigingen tot seksueel contact, dan wel het op één van voornoemde wijzen ingaan op uitnodigingen tot seksueel contact en/of op bedoelde toespelingen, al dan niet onder druk van geheimhouding, gedaan door een kerkelijk werker, ten opzichte van iemand binnen of buiten de gemeente, in een ambtelijke of anderszins op bevoegdheid en vertrouwen gebaseerde relatie, waardoor vertrouwen geschonden en de grens van persoonlijke integriteit overschreden wordt, en welke derhalve op gespannen voet staan met datgene wat ons in Gods Woord wordt voorgehouden ten aanzien van de omgang met de naaste.

² Onder 'kerkelijk functionaris' wordt verstaan: Een persoon, die uit hoofde van een kerkelijk ambt als bedoeld in art. B1 van de Kerkorde NGK, of uit hoofde van een aanstelling door de kerkenraad in een niet-ambtelijke kerkelijke functie, of uit hoofde van een aanstelling in een bijzondere functie door groepen van gemeenteleden, binnen een gemeente een positie bekleedt die wordt gekenmerkt door het genieten van vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid, en die vanuit die positie relaties kan aangaan en

6. De taak van een VP is om mensen met een klacht eerste opvang te verlenen. De taak van de VP ligt niet op het gebied van pastoraat, hulpverlening, rechtsbijstand of arbitrage. De VP is verplicht de door de hulpvrager toevertrouwde informatie vertrouwelijk te behandelen (let op, de hulpvrager is niet per definitie ook de benadeelde³). De VP kan niets doen zonder de hulpvrager/benadeelde hiervan op de hoogte te brengen, een en ander met inachtneming van Nederlandse en Europese wetgeving⁴ en het genoemde onder 3. Onder eerste opvang wordt verstaan het bieden van een luisterend oor en, na advies te hebben ingewonnen bij het Meldpunt Misbruik, het adviseren van de benadeelde over het nemen dan wel afzien van verdere stappen.
7. De VP vormt zich in het kader van de eerste opvang een beeld van de inhoud van de melding of klacht. In overleg met de hulpvrager/benadeelde wordt getracht de aard, ernst en omvang van de klacht vast te stellen. Vervolgens adviseert de VP, na advies te hebben ingewonnen bij het Meldpunt Misbruik en gebruikmakend van het 'protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met seksueel misbruik in pastorale en gezagsrelaties', over een eventueel vervolgtraject. Dat vervolg kan onder meer bestaan uit één van de volgende stappen of een combinatie daarvan:
  - a. Contact opnemen met het Meldpunt Misbruik, www.meldpuntmisbruik.nl;
  - b. Het aan de orde stellen van de melding of klacht bij de ouderling, (jeugd)pastoraal bezoeker, diaken, predikant, kerkenraad (eventueel het moderamen) of een andere instantie binnen de gemeente;
  - c. Zoeken van een instantie waar de benadeelde hulpverlening of therapie kan aanvragen;
  - d. Het indienen van een klacht bij de klachtencommissie seksueel misbruik;
  - e. Het doen van aangifte bij de politie.
8. Bij het nemen van genoemde stappen kan de VP - wanneer de benadeelde daarom vraagt - besluiten hem/haar bij te staan, bijv. bij het leggen van een eerste contact of het voeren van een eerste gesprek. De VP is daartoe niet verplicht. Wanneer de VP de benadeelde daarin bijstaat dient de VP voorafgaand aan een eerste contact of (inhoudelijk) gesprek, bij de gesprekspartner de positie van onafhankelijk en onpartijdig vertrouwenspersoon toe te lichten.
9. Wanneer de VP van oordeel is dat verdere gesprekken met de benadeelde niet zinvol of ongewenst zijn, heeft de VP het recht om eenzijdig te besluiten tot het

---

onderhouden met gemeenteleden en anderen. (Ontleend aan "Als daden breken", zoals vastgesteld op de Generale Synode van de GKV te Zuidhorn).

³ De hulpvrager is degene die met klacht of vermoeden bij de VP komt (bijvoorbeeld een ouder of jeugdleider). De benadeelde is de persoon die mogelijk misbruikt is, zonder dat hiermee uitgesproken is dat er daadwerkelijk sprake is van misbruik.

⁴ Wanneer er sprake is van actueel misbruik van een minderjarige moet er direct actie worden ondernomen om dit te stoppen. In art. 249 van het Wetboek van Strafrecht staat: Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie). Daarnaast is iedere vorm van seksuele toenadering met jeugdigen beneden de 16 jaar verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 244, 245, 247, 248a, 249). En het Afbeeldingen maken van seksuele gedragingen van iemand die nog geen 18 jaar is, is ook verboden (Wetboek van Strafrecht: artikel 240b).

- beëindigen van de gesprekken. De VP deelt deze beslissing schriftelijk en onderbouwd aan de benadeelde mee en wijst op mogelijke vervolgstappen.
10. Aan ieder die zich tot de VP wendt zal in het eerste gesprek een beknopte uitleg gegeven worden over de taak en de positie van de VP en de te volgen procedures.
  11. De VP is gerechtigd cursussen en seminars te volgen, vergaderingen bij te wonen en literatuur aan te schaffen ter ondersteuning van de uitoefening van de functie. De VP dient daartoe zelf een (scholings)verzoek in bij de kerkenraad.
  12. De kosten die de VP maakt in de uitoefening van de functie zullen op basis van declaratie door de kerk worden vergoed tot een maximum van € 300,- per jaar. Declaraties worden ingediend bij het moderamen van de kerkenraad, voor akkoord getekend en doorgegeven aan de penningmeester van de kerk. Als door bepaalde te maken kosten de limiet wordt overschreden, worden deze voorgestelde uitgaven door de VP eerst voorgelegd aan het moderamen.
  13. De VP stimuleert en ontwikkelt, in overleg met de kerkenraad, initiatieven die gericht zijn op preventie van het plegen of ondergaan van seksueel misbruik binnen de gemeente.

Deze instructie is enkel van toepassing op seksuele grensoverschrijdingen binnen kerkelijke relaties. Alleen die kunnen bij de kerk uitmonden in klachten die tot een klachtenprocedure leiden. Wel is het wenselijk dat de VP zich bewust is van, en aandacht besteed aan andere vormen van onveiligheid en misbruik die zich kunnen voordoen binnen het jeugdwerk, zoals machtsmisbruik, geweld, uitbuiting, pesten/uitlachen/roddelen, racisme, discriminatie en lastigvallen.